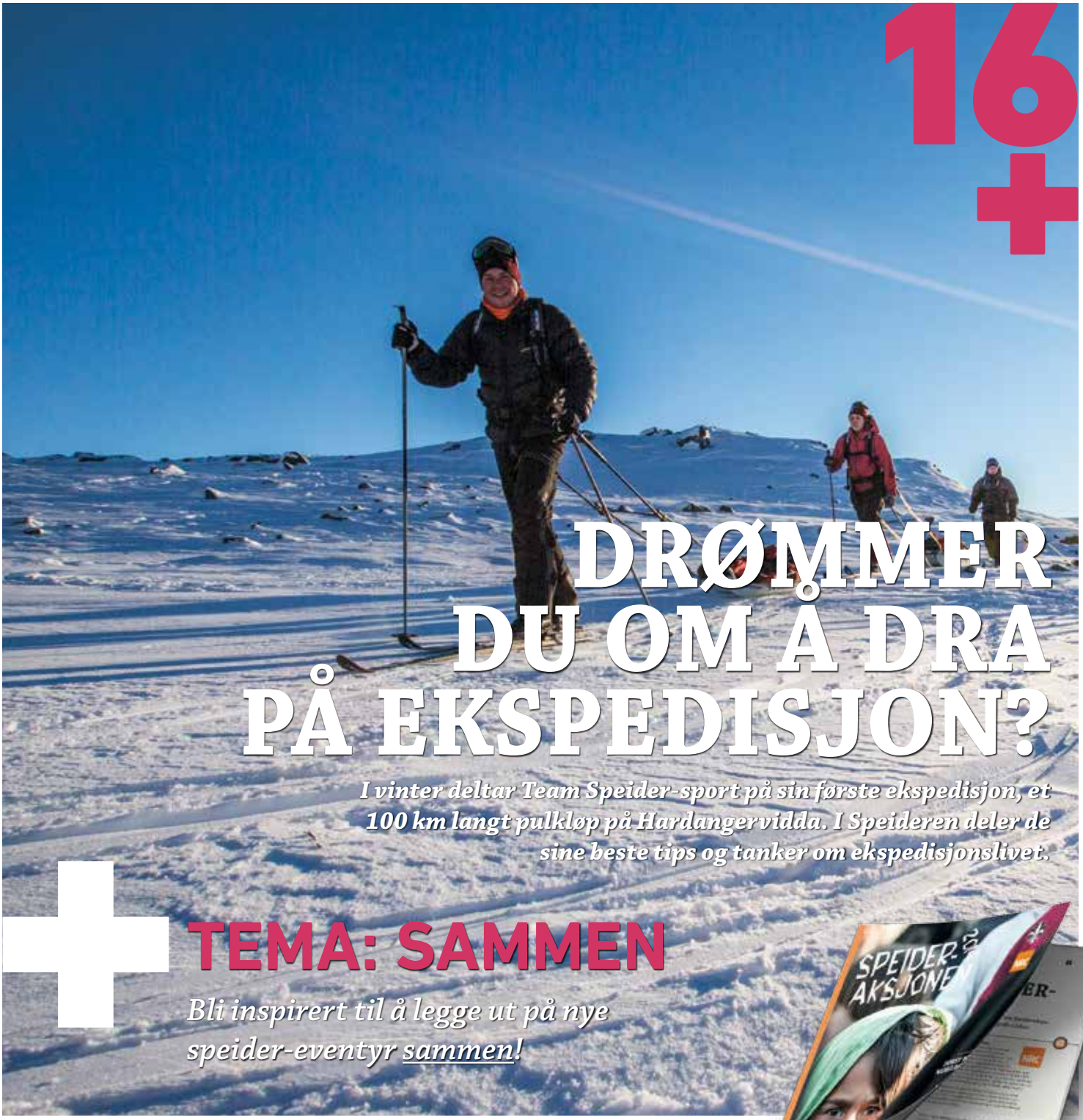
SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #1.2014

16+

DRØMMER DU OM Å DRA PÅ EKSPEDISJON?

I vinter deltar Team Speider-sport på sin første ekspedisjon, et 100 km langt pulkløp på Hardangervidda. I Speideren deler de sine beste tips og tanker om ekspedisjonslivet.

TEMA: SAMMEN

Bli inspirert til å legge ut på nye speider-eventyr sammen!

BAK FASADEN

Bli bedre kjent med speiderens egen sportsbutikk!

TEST DEG SELV

Hvilken type speider er du?

SPEIDERAKSJONEN

Eget blad i bladet med tips og triks til årets aksjon

INNHOLD

Speideren 16+ #1.2014

SMÅ OG STORE NYHETER

AKTIVITETSTIPS

FORDYPNING

LEDER

På ekte speidervis

Sammen er et viktig ord. Speiding handler om opplevelser, mestring og utfordringer, men sjeldent om å gjøre disse alene. For å mestre noe nytt, må du ut av komfortsonen. I speideren har du mulighet til å gjøre ting du aldri har gjort før, og som du ikke alltid vet om du får til. Ofte snakker vi om "learning by doing". Det handler om å prøve seg frem, like mye som det handler om at det ikke er så farlig om vi ikke alltid lykkes.

Noen ganger står det en trygg veileder i bakgrunnen klar til å ta i mot og styre inn på riktig kurs når ting ikke går helt etter planen. Andre ganger dreier det seg om å mestre sammen med patruljen, roverlaget eller ledergruppen. Alene kan motgang virke overveldende og skremmende – sammen er det mye lettere å finne en løsning.

I oktober tikket det inn en e-post på telefonen min. Kunne du tenke deg å være redaktør for neste nummer av Speideren, lurte den på. For å svare ja på det spørsmålet måtte jeg ta et steg ut av komfortsonen min. Heldigvis fikk jeg med meg en erfaren og dyktig redaksjon, og nettopp det gjorde at utfordringen ikke ble overveldende eller for stor.

Vi har forsøkt å belyse ordet sammen fra flere sider. Derfor kan du lese om korpsene som for første gang arrangerer leir sammen, om hvordan man kan speide sammen på tvers av landegrenser og kulturforskjeller, eller hvordan det er å planlegge en ekspedisjon sammen.

Bladet du holder mellom hendende er laget på beste speidervis; et steg ut av komfortsonen, med rom for læring og veiledning, og ikke minst - sammen med gode speidervenner. Jeg håper du finner noe du synes er spennende å lese om, og at du blir inspirert til å gjøre noe du ikke har gjort før, sammen med roverlaget eller ledergruppen. Slikt blir det god speiding av!

God lesning!

Speiderhilsen
Silje Høysæter
ansvarlig redaktør

Norges speiderforbund

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

Ansvarlig redaktør: Silje Høysæter
Design: Løwehjerte design AS
Trykk: Eco Print
Opplag 6-10: 5 800 (18 150 totalt)
Forsidefoto: Espen Willersrud
Redaksjonen avsluttet: 06.02.2014
Generalsekretær: Jens Morsø
Speidersjef: Knut Slettebak
Bidragsytere:
Ksenia Sazonova, Kirvil Kaasa, Bendik Fjeldstad

Redaksjonsråd:
Silje Høysæter (silje1210@gmail.com)
Carl-Frederic Salicath (cfsalicath@gmail.com)
Lars Volden (voldenjr@gmail.com)
Alexander Vestrum (vestrum@gmail.com)
Espen Willersrud (espen@willersrud.no)
Stian Seland (stian@skrivesperre.no)
Tove Arntzen (tovearn@online.no)
Monica Hägglund Langen (mohnlange@gmail.com

Miljøfyrtårn®
441 799 Trykksak
Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som et miljøfyrtårn.

KORTNYTT

Korte nyheter om små og store speiderhendelser. Har du gjort noe som andre bør kjenne til? Tips oss på kirvil.kaasa@speiding.no

NYHET

Tekst: Alexander Vestrum/Tove Arntzen

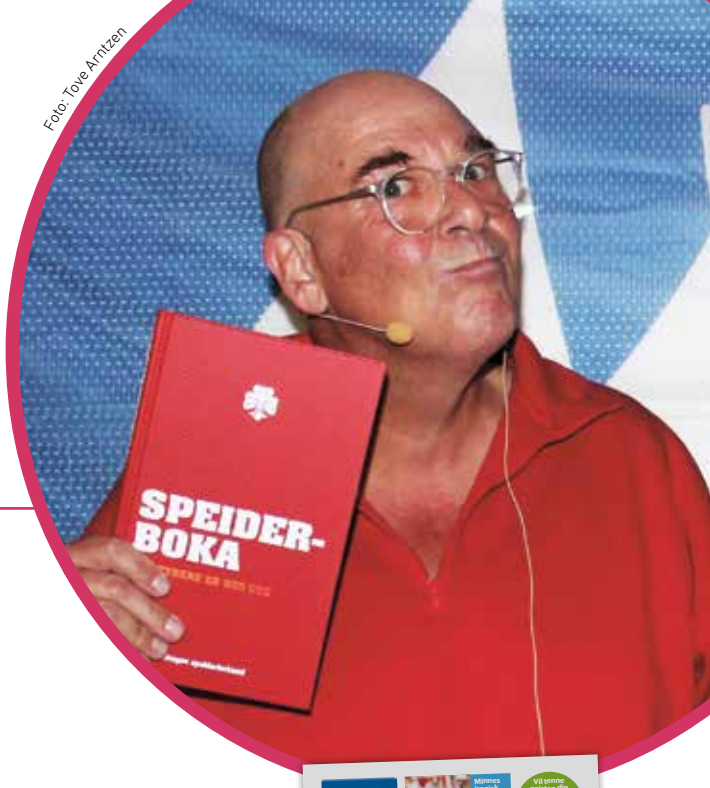

Foto: Tove Arntzen

SULA-SPEIDERNE FÅR TAKK

Speiderne på øya Sula på Sunnmøre tenner hvert år et lyskors på nyttårsaften. Det fortjener de en honnør for, uttaler Solveig Strand på Gåseid til Sunnmørsposten.
- I all slags vær sørger de for at korset er på plass, og jeg synes de bør få honnør for at de tenner faklene til glede for alle oss andre, skriver Solveig.

Foto: Per Hovland, Oppland Arbeiderblad

SPEIDERE OVERLEVDE VED Å BRYTE SEG INN

Da to 17-årige speidere ble overrasket av uvær på Øyerfjellet i Oppland, berget de livet ved å bryte seg inn i ei hytte. De la igjen brev til hytteeieren, der de tilbød seg å betale for et knust vindu og sjokolade som de spiste, skriver Oppland Arbeiderblad.
- Vi er to roverspeidere fra Gjøvik. Vi har vært på skitur med telt og sovepose i tre dager. I dag startet vi opp fra Øvre Moksjø og skulle gå via Akksjøkampen til Lyngtjern. På den siste distansen var vi så uheldige å tulle oss helt bort. Turen i dag har vært meget anstrengende, så på slutten var vi helt utslitt, skrev speiderne.
Dette skjedde for 43 år siden, men det var først nå nylig at Tom Torkehagen og kameraten Trond Paaske fra Gjøvik hørte fra hytteeier Helge Offigstad, skriver avisa.
– Først og fremst ble jeg imponert over det høflige brevet speiderne la igjen, sier hytteeieren nå.

ROS TIL FOLLO-SPEIDERE

Langhus speidergruppe i Follo krets har tradisjon for å holde åpent på hytta på Sterkerud. Lokalavisa Østlandets Blad gir dem «Dagens ros» for å gjøre det også på en snøfattig vinter.

ØB

Lørdag 4/1/2014 kr.25

Ferien reddet i siste liten

DAGENS ROS

64 877 877

Trener med terapihund

DANSKENE FÅR OGSÅ SPEIDER-LEGO

Foto: Iver Gjendem

Selv om Lego lages i Danmark, handler våre danske speidervenner Lego i Speider-sports norske nettbutikk. Speider-sport ble raskt utsolgt for Speider-Legoen, og ny leveranse kommer i mars. I løpet av året får også danskene sitt eget sett med speider-Lego, og fra 13.–16. februar kunne de se speider-Lego fra Norge utstilt på Lego World i København.

SENKET SKULDRENE MED HERODES FALSK

I desember inviterte Fredrikstad Speiderråd distriktets ledere og rovere til å «senke skuldrene» på Gressvik menighetssenter, med underholdning og julemat. 100 fremmøtte fikk seg en flott overraskelse av leder Karl-Erik Onstad da han presenterte evigunge Herodes Falsk, som holdt et engasjerende foredrag om betydningen av hjernens enkleste muskelbeskjed, nemlig smilet!

Foto: Jens Erik Jensrud/Henning Holter Christensen i Hamar Arbeiderblad

REDDET FETTEREN FRA Å DRUKNE

Christiane Skaug (11), som er speider i 1. Løten speidergruppe, har fått en utmerkelse fra Redningsselskapet etter at hun reddet fetteren sin, Niclas, fra å drukne i Mjøsa. De to lekte med en «tube» på vannet, men uten redningsvester. Tuben veltet, og Niclas greide ikke å svømme inn til land. Christiane skjønte at situasjonen ble kritisk da begge ble borte under vannflaten. Hun la seg dermed på ryggen og svømte innover til land med søskenbarnet.

– Dette var en stor redningsbragd, og det står stor respekt av det Christiane utrettet, sier Redningsselskapet, som belønner livredderen med livslangt medlemskap og redningsvest.

Foto: Tove Arntzen

PEPPERKAKE-SPEIDERLEDER

Før jul hadde de minste speiderne i Kjølberg MS Speidergruppe, altså beverne, baking på programmet. De hadde bestemt seg for å sette Kjølberg-rekord i pepperkakebaking. Pepperkakemannen skulle bli like stor som en speiderleder! Som planlagt ble det en imponerende pepperkake-speiderleder i nesten naturlig størrelse. Kakemannen, som hadde fått navnet herr Hansen, ble loddet ut. Dette innbrakte hele 1 300 kroner, som skal sendes til en skole i Zimbabwe.

JUBILEUMSMERKE

I forbindelse med grunnlovsjubileet kan speidere i alle aldre ta et jubileumsmerke. Merkekrav og info finnes på www.speiderbasen.no.

Vi feirer

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

LURE LØFTER

Foto: Erica Kronheim (BA)

Åtteårige Henrik Angeltveit Meland hadde nyttårsforsettene klare ved inngangen til 2014, ifølge Bergensavisen.

- Jeg lover å fortsette i speideren, og så vil jeg bli bedre i taekwondo. Jeg skal få svart belte, sier han.

DRØMMEFORSIDEN

Slik kommer landets avisforsider til å se ut - hvis speiderne får bestemme.

NYHET

Tekst og foto: Alexander Vestrum

Den utfordringen, samt bilder, tusjer og lim, fikk nemlig deltakerne på Topplederm øtet i november. Bakteppet var Friluftslivets år i 2015.

«Speidere på vintertur ga dronningen ly i stormen», lyder Adresseavisens forside, slik Sør-Trøndelag krets ønsker at den skal se ut.
- Det var en vinterstorm i Sylene, hvor dronningen var på tur fra hytte til hytte og ble overrasket av uvær. En fantastisk historie som endte godt, forteller Anders Sveen fra Stjørdal speidergruppe, som sammen med Hilde Hongset Gauslaa fra Hemnes har klippet, limt og tegnet.

Se alle avisforsidene og video fra Topplederm øtet her:

Vestoppland krets har klart seg uten kongelige og kjendiser. Deres forside på Oppland Arbeiderblad forteller om speiderne som sender foreldrene på tur fra Gjøvik til Raufoss, inkludert overnatting.
- Vi tror at dette blir å sette ting litt på hodet, litt opp ned. Og det pleier å funke. I overskriften skriver vi om speiderforeldre alene på tur. Hvordan skal det gå? forteller Anne Sigstad fra Biri speidergruppe.

Anne Sigstad (til venstre), Kim Lønstad, Bjørn Erik Wold (alle fra Vestoppland krets) og Eva Kvalvaag (Sunnmøre krets) laget avisforsider på topplederm øtet.

Anne Sigstad fra Biri speidergruppe tror på å snu opp ned på ting, og derfor blir drømmeforsiden om speiderforeldre på tur.

PROSJEKTLEIAREN

Johanne Prestegård anbefaler alle andre som får høve til å bli prosjektleiar til å seie ja til utfordringa. Foto: Monica Langen.

***Prosjektleiar:** Inspiratorane • **Namn:** Johanne Prestegård • **Alder:** 22*

Kva er prosjektet ditt?
- Det heiter inspiratorane og kjem eigentleg frå Danmark. Der gjorde dei undersøkingar og fann ut at det utslagsgivande for at speidarane vil vere med i speidaren, det var leiarane. Inspiratorane har som mål å forenkle kvardagen i gruppa og få leiarane til å fungere betre saman. Gjennom prosjektet får speidargrupper tilbod om ulike opplegg og oppfølging frå ein inspirator.

Kva har vore dei største utfordringane?
- Åh, det er ei klassisk spørsmål! Eg likar ikkje å seie at det er masse utfordringar i slike prosjekt, det er aller mest moro og interessant. Men det er ein jobb å motivere og halde det i gang. Det er eit prosjekt som er basert på frivillig arbeid, utan så veldig mykje bistand frå forbundskontoret. Ein må vere veldig på for at ting skal skje.

Johanne Prestegård (t.v.) tek over stafettpinnen som prosjektleiar i Inspiratorane etter avtroppande prosjektleiar Heidi Andersen (t.h.). Foto: Silje Høysæter.

Kvifor ville du vere prosjektleiar?
- Først og fremst ville eg vere prosjektleiar for å få ei ny utfordring. Eg hadde eit ønske om både å vidareutvikle meg sjølv og samstundes bidra til noko positivt for forbundet, for eg har veldig tru på inspiratorane som prosjekt.

Kva er det viktigaste du har lært?
- Noko eg har visst veldig lenge, men verkeleg har fått føle på no, er kor utruleg mykje ein kan få til dersom ein brukar ressursane i ei gruppe på riktig måte.

Vil du utfordre andre til å bli prosjektleiar?
- Det vil eg absolutt, det er utruleg lærerikt!

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

Når dette bladet kommer ut, er sikkert mange av dere i gang med å planlegge årets leir. Noen hadde en fantastisk uke på landsleir i fjor. For andre er det første gang de skal på leir. Uansett er det årets høydepunkt som nærmer seg, og det er viktig å forberede seg godt.

«Hva er det som er viktigst å få med i speiderloven for at den skal være dekkende? Og hvor mye kan vi forenkle den uten at den mister viktige verdier?»

De aller fleste som deltok på landsleiren i fjor sommer fikk med seg tur til Preikestolen, og deltok på patruljehaik. Nå nærmer det seg tiden for å gjenta dette. Tur med patruljen, uten voksne ledere, er både noe av det morsomste vi gjør i speideren, og det er der vi skaffer oss flest erfaringer. Jeg håper at alle patruljer benytter muligheten denne våren til å dra på patruljehaik, og at lederne har bidratt til at dere er godt forberedt!

I denne utgaven av Speideren kan du lese om Speideraksjonen 2014. I år skal vår faste samarbeidspartner Flyktninghjelpen, sammen med TV2, arrangere Artistgalla, og derfor støtter vi opp om det arrangementet med vår aksjon, samtidig som vi samler inn penger selv. Jeg oppfordrer dere til å bruke denne muligheten til å få litt ekstra oppmerksomhet rundt både Speideraksjonen og speideren generelt.

Vi er for tiden i en spennende prosess med revidering av speiderloven. Vi ønsker en speiderlov som representerer det speiding er i dag, og som er klar og tydelig. Hva er det som er viktigst å få med i speiderloven for at den skal være dekkende? Og hvor mye kan vi forenkle den uten at den mister viktige verdier? Jeg synes arbeidsgruppa har levert et spennende forslag, og håper at det er stort engasjement når den nå diskuteres på patrulje- og troppsmøter, slik at vi får et grundig gjennomarbeidet, og forhåpentligvis omforent, forslag når det nærmer seg Speidertinget til høsten.

Ellers håper jeg våren bringer mange spennende speideropplevelser for dere alle, og ønsker dere god tur!

Speiderhilsen
Knut Slettebak

Tone Ødegaard

Tonje Otnes

Vidar Nyløkken Hagen

TALER ROVERNES SAK

Roversambandet – hva er det? Les videre og finn ut hva vi gjør og hva vi kan hjelpe til med.

NYHET

Tekst: Tonje Otnes

Roversambandet møter du på mange av de nasjonale arrangementene, mest synlige er vi på Roverløft, der vi har et debattforum for å diskutere roversaker. Sakene som tas opp er fra Komité speiding og Speiderstyret, eller forslag fra rovere. Hvis du har en sak, må du huske å sende den inn senest tre uker før arrangementstart.

Vår oppgave er «å ivareta og formidle rovernes interesser innenfor rovering i Norges Speiderforbund.» For å kunne gjøre dette har vi møte og talerett på Komité speiding sine møter, og vi samarbeider med Speiderstyret. Derfor er det viktig at vi etablerer et godt nettverk, slik at vi kan gjøre beslutninger på vegne av hele rover-Norge.

De fire medlemmene i Roversambandet blir valgt på Roverforum og sitter i to år før det velges på nytt. (Red.anm: Akkurat nå har Roversambandet kun tre medlemmer). Minimum to av oss skal være under 20 år det året vi blir valgt. To medlemmer fra Roversambandet deltar på Speidertinget for å snakke rovernes sak.

Du kan finne mer informasjon om oss på facebooksiden "Roversambandet" hvor vi oppdaterer løpende om blant annet arrangementer og muligheter som dukker opp for rovere. Det er også mulig å kontakte oss på e-post hvis det er noe du vil ha hjelp med eller lurer på. E-posten er: roversambandet@speiding.no.

EARTH HOUR 2014

Har du lysbryter, kan du delta!

Lørdag 29. mars 2013 kl. 20.30 skal byer, kommuner, bedrifter, organisasjoner og mennesker over hele verden slukke lyset i én time for klimaet. Earth Hour er en verdensomspennende symbolsk markering. Alle som har en lysbryter kan være med. Kampanjen er et globalt uttrykk for folks vilje og evne til å stå sammen mot klimaendringene. Vis at du vil være en del av løsningen: Slukk lyset for klima og natur – og gjør gjerne enda mer!

Ta en utfordring - det er din planet!
Måten vi lever våre liv på påvirker planeten. Fra ekstreme forandringer i klimaet, oversvømmelser og tørke, til sultkatastrofer, tap av arter og avskoging. Earth Hour handler om mye mer enn en time i mørket. Det handler om å forstå at våre handlinger, energien vi bruker, varene vi kjøper og vannet vi drikker, har en påvirkning på planeten vi lever på.
Earth Hour er verdens største kollektive meningsytring hvor hele verden står sammen mot klimaendringer. Men Earth Hour i seg selv får ikke klimautslippene ned. Den jobben må gjøres alle de andre dagene i året, av oljedirektører og statsministre, vindmølleprodusenter og skogbrukere, syklister, fagforeningsfolk, lærere, elever, fløytespillere, journalister og kommunale planleggere. Og deg og meg.

Foto: Vidar Nergård

Duepatruljens haik på Brownsea Island Trekløver-Gilwell 2012

KLAR FOR NESTE SKRITT?

Tekst: Silje Høysæter

- Jeg kjenner meg priviligert som fikk delta på kurset. En unik mulighet til å bli bedre kjent med egne sterke og svake sider. Erfaringer og lærdom du får bruk for resten av livet.

Sitatet kommer fra Raymond Homme, som tok Trekløver-Gilwelltreningen i 2011. Kurset er en naturlig fortsettelse når du har fullført grunntreningen og vært leder i noen år. Trekløver-Gilwell gir deg mulighet til å sette personlige mål og bringe speiderarbeidet videre, og fokusere på hva kjernen i speiding er for deg. Gjennom diskusjoner og tilbakemeldinger lærer du både deg selv og andre bedre å kjenne. I løpet av en kursuke får du lære, prøve og feile. Du får tid til å reflektere, og kanskje til og med konkludere. I blant i fellesskap med patruljen, andre ganger alene. Årets Trekløver-Gilwellkurs går av stabelen 19. – 26. juli i Sollia, porten til Rondane. Her var Baden Powell på jakt- og fisketur både i 1911 og 1912.

Noe for deg?
Les mer på www.speiding.no/arrangementer

HEDER OG ÆRE

Flere har fått tildelt Norges speiderforbunds hederstegn og æreskniv i organisasjonen.

NSFs Hederstegn
- Erlend Hallstensen, tildelt fra Speiderstyret
- Preben Fagerholt, tildelt fra Speiderstyret
- Cato Bjerkeli, fra Speiderstyret
- Morten Nygård, fra Speiderstyret
- Martine Firing, fra Speiderstyret
- Evy Blom Kalstø, fra Speiderstyret
- Tove Midtskog, fra Speiderstyret
- Kine Løland Rege, fra Speiderstyret
- Linda Olsen, fra Speiderstyret
- Jan Egil Midtskog, fra Speiderstyret
- Silje Dons Ranhoff, fra Speiderstyret
- Torstein Hafsøe, fra Speiderstyret
- Trond Haugland, fra Speiderstyret
- Inger Johanne Sæterbakk, fra Speiderstyret

Æreskniv
- Jens Christian Ehmsen Larsen, fra landsleirkomiteen og Speidersjef
- Niels Harald Ehmsen Larsen, fra landsleirkomiteen og Speidersjef
- Odd Kristian Kjos, fra Vestre Røyken speidergruppe
- Jon Kavli Nilsen, fra Vestre Røyken speidergruppe
- Lise Marcussen, fra 1. Skougum speidergruppe
- Erik Marcussen, fra 1. Skougum speidergruppe
- Therese Mohn, fra 1. Skougum speidergruppe
- Lise Lund-Larsen, fra 1. Skougum speidergruppe
- Anine Bryn Lange, fra Asker og Bærum krets
- Lars Foyn Ranheimsæter, fra Asker og Bærum krets
- Arild Fiskum, fra Asker og Bærum krets

OM DET Å DRA PÅ EKSPEDISJON

Drømmer du om å utfordre deg selv? Utforske nye steder? Team Speider-sport tester for tiden ut hvordan det er å dra på ekspedisjon. Hvordan kommer du i gang med et slikt prosjekt? Og når du først er kommet i gang – hvordan forbereder du deg på noe du aldri har gjort før?

NYHET

Tekst: Silje Høysæter • Foto: Espen Willersrud

Fordi Speideren går i trykken før Team Speider-sport spenner på seg skiene og legger ut på langtur, har vi samlet de beste tipsene våre for forberedelsen til løpet. Med andre ord – i hendene dine holder du akkurat nå Speiderens helt egen ekspedisjonsguide!

Trinn for trinn

En ekspedisjon kan være så mangt, men felles for alle ekspedisjoner er at de gir den som gjennomfører dem en utfordring. Det betyr at du slettes ikke trenger å gå over Grønland eller Norge på langs for å få den gode følelsen av

mestring. Begynn i det små, og gi deg selv nye utfordringer når det som en gang var vanskelig plutselig har blitt et «barneskirenn».

Sett deg et mål
Av og til har målet vært klinkende klart hele livet, andre ganger er det vanskelig å bli enig med seg selv om hva som egentlig er drømmen. Men uansett: Våg å drømme ville drømmer, og ikke minst – våg å gjøre alvor av dem! Skal du gjøre noe du ikke har gjort før, må du nødvendigvis bevege deg litt utenfor komfortsonen din. Du bør også være bevisst på at de rundt deg ikke nødvendigvis synes ideen høres like god ut som du gjør.

Trening
I svært mange tilfeller innebærer en ekspedisjon fysiske utfordringer. Ikke bare er det tungt å forflytte seg langt over tid, det kan også oppstå situasjoner der du trenger å være sterk både i hode og kropp. I Team Speider-sport skaffet vi oss bildekk for å simulere vekten av pulken. Da kunne vi trene nokså realistisk ved å slepe bildekk og gå med staver. Da snøen kom fylte vi vekt i pulkene våre og banet oss vei Oslo-marka med pulkene på slep. Vi har vært opptatt av å få mengdetrening for å forberede oss på belastningen. I tillegg har alle i teamet trent mer generell styrke og utholdenhet.

Felles rutiner
Siden Expedition Amundsen på sett og vis er et førstemann over vidda-løp er det kjempeviktig å lage effektive rutiner. Det er for eksempel få ting som er så irriterende som å måtte stoppe hver halvtime fordi en i laget alltid må hente noe bak i pulken sin. Vårt tjuvtips i akkurat den sammenhengen er forresten å ha det du umiddelbart får bruk for lett tilgjengelig i lommene på klærne. Det kan være nøtter, vannflasken eller en ekstra lue for å regulere temperaturen. Slike rutiner får du bare ved å være på tur og prøve ut ting i praksis, så som med så mye annet – øvelse gjør mester, og øvelse sammen gjør super-team.

Felles mål
Like viktig som felles rutiner er felles mål. Bli enig med turkameratene dine om målet for turen – i detalj. Det blir garantert dårlig stemning om én har som mål å bruke kortest mulig tid frem, mens en annen har som mål å nyte turen, og ikke er så opptatt av å komme frem i det hele tatt. Gnisninger oppstår uansett, men da hjelper det å ha et felles grunnlag.

Bygg lag-ånd
Har dere det ikke morsomt sammen i komfortable omgivelser, har dere det garantert ikke veldig gøy når blodsukkeret er i kjelleren, og med snøstorm rundt ørene. Bruk tid på å bli kjent, og ha det gøy sammen. To norske polfarere hadde for eksempel med seg en svensk eventyrbok de leste høyt fra i teltet når de var skikkelig slitne. Vi i Team Speider-sport har Raymond som stemmer i en sørlandsvise eller to når det trengs. Og husk at selv om det kan føles som blodig alvor i blant, så er jo dette noe dere gjør fordi det er gøy.

Sikkerhet
Tøffe utfordringer og vanskelige omgivelser krever kunnskaper og ferdigheter. Selv om det er sunt å bevege seg ut av komfortsonen, skal man ikke være dumdristig. På vår ekspedisjon er det helt sentralt at alle i laget har god kontroll på ferdigheter som kart og kompass, teltoppsett, rutiner ved snøskred, bruk av primus og førstehjelp. Vi skal krysse vidda midtvinters, og det vil ofte være langt til både folk og mobildekning. Da må vi kunne stole på hverandre, og vite at resten av laget mestrer livsviktige ferdigheter og tar gjennomtenkte valg.

Hva?

Team Speider-sport
Team Speider-sport består av Raymond Homme, Espen Willersrud og Silje Høysæter - alle sammen aktive speidere. Teamet skal sammen gå Expedition Amundsen, over Hardangervidda i månedsskiftet februar/mars. Det hundre kilometer lange pulkløpet er regnet som verdens hardeste. Følg Speider-sport på Facebook, og få jevnlige oppdateringer fra Team Speider-sport!

PORTRETT

Tekst: Stian Seland

– EIN ANNLEIS LEIR FOR ALLE

Roy Slettene (46) frå Grimstad MSK speidargruppe likar å arrangere leir saman med andre. I 2016 er han korpsleirsjef for den første felles korpsleiren i Norges speiderforbund.

Speidar-CV

- Roy Slettene
- Speidar sidan 1974
- Er i dag småspeidar-leiar og gruppeas-sistent i Grimstad MSK speidargruppe
- Har tidlegare vore troppsleiar, korpssjef og leiartrener på korpsplan
- Er til dagleg rektor på Tingsaker skole og har kone og barn.

«- Eg likar leir og leirliv, så eg har vore i mange leirkomitear opp i gjennom. Det har gitt meg mykje personleg, og det at speidarane får oppleve noko så stort saman gir mykje.»

- Det er i alle fall den første felles leiren så langt eg veit, seier Roy. I Norges speiderforbund er alle speidargrupper tilslutta ein krets. Men i tillegg er det nokre grupper som også er knyta til eit korps, og i denne samanhengen er det ikkje snakk om musikk.

Over 1500 speidarar

Speidararbeid som blir drive i tilknyting til eit kyrkje- eller religionssamfunn eller anna -organisasjon, kan samle seg i eit korps og gjennom det vere tilslutta Norges speiderforbund. I dag har forbundet fem aktive speidarkorps: Blå Kors speidarane, Frelsesarmeens speidarar, Frikirkens speidarkorps, Metodistkirkens speidarkorps og Misjonsforbundet speidarkorps.

Korpsa vel sitt eige styre, har grupper over heile landet, og arrangerer kvart fjerde år korpsleir for gruppene sine. Om to år vil alle korpsgruppene arrangere felles leir saman.

- Leiren blir den første heile veka i juli 2016, og vi skal vere på Evje i Aust-Agder. Det er ein time frå kysten og vi skal vere på ein stad som tidlegare har vore ein militærleir, fortel leirsjefen.

- Vi satsar på at det blir over 1500 speidarar frå fem ulike korps, seier Roy og legg til at det er mykje som ikkje er heilt spikra enno. Sjølv blei han rekruttert i haust og har no akkurat kome i gang med arbeidet som leirsjef. - No skal vi rekruttere ein leirkomité og ha første samling for staben ein gang på vårparten.

Aldri i tvil

- Eg legg opp til at vi skal ha ein forholdsvis liten leirkomite på seks personar, der alle korpsa skal vere representert. Deretter vil vi fordele hovudoppgåvene som det er for ein leirkomite og så vil kvart medlem ha ansvar for å rekruttere stab, fortel han.

Til no har det vore ei arbeidsgruppe utgått av alle korps som har jobba med å kartleggje grunnlaget for ein felles leir. Det var dei som spurde Roy om han hadde lyst til å bli leirsjef.

- Eg har berre hatt eit møte med arbeidsgruppa, men det var ei veldig positiv oppleving. Det er mange gode kreftar til denne leiren som vi skal spele på lag med, delar Roy.

Gitt mykje

Han var aldri i tvil om at han hadde lyst til å seie ja: - Først og fremst blei eg jo veldig smigra over å bli spurt. Eg var leirsjef på den førre korpsleiren til Misjonsforbundet speidarkorps og det var veldig ålreit. Det blir veldig spennande å jobbe med leir i ein endå større samanheng, slår han fast.

For leir er noko Roy har sansen for:
- Eg likar leir og leirliv, så eg har vore i mange leirkomitear opp i gjennom. Det har gitt meg mykje personleg og det at speidarane får oppleve noko så stort saman gir mykje.

Store fordelar

Han ser fram til utfordringane som vil kome av at dei ulike korpsa har sine tradisjonar og måtar å gjere ting på: - Det er mange gamle leirtradisjonar som vi må kombinere. Det blir nok ein annleis leir for alle, men ikkje på nokon dramatisk måte. Det er jo veldig spennande å lære av kvarandre og sjå korleis ein gjer ting på ulike måtar.

- For ein vanleg speidar blir det nok ikkje opplevinga av å vere på ein veldig annleis leir, dei skal oppleve å vere på ein stor leir, påpeikar han.
- Det er heilt klart fordelar av vi no går saman om ein leir. Då kan vi hente idear av kvarandre og lære nye ting. Så får vi sjå om dette blir noko som vi gjer fast kvart år, eller ein gang iblant.

- Dette blir ei erfaring som vi gjer oss. Nokre av korpsa har allereie veldig gode erfaringar rundt samarbeid med leiartrening, legg Roy til, som tidlegare har vore korpssjef for Misjonforbundets speidarkorps.

Målet langt der framme

Då Roy får spørsmål om kva han gler seg mest til kjem svaret momentant - Det eg ser fram til er ei knakande flott leirveke, med masse nøgde speidarar og leiarar som får oppleve høgdepunktet i eit speidarår. Det er det målet som er langt der framme.

- Fram til det så gler eg meg til mykje godt samarbeid saman med staben i planleggingsfasen, og å sjå korleis dei utviklar seg med leirarbeidet, avsluttar han.

TEMA

SAMMEN

Tekst: Tove Arntzen • Foto: Carl Frederic Salicath

Å være sammen med andre, skape relasjoner og gode minner, både speiding og livet generelt handler om det. Alle trenger tid alene en gang i blant, men når det kommer til speideropplevelser, blir de best når de skjer sammen med andre.

Ordet sammen brukes ofte, og er et viktig ord som beskriver mye, både i speiderarbeidet og ellers i samfunnet. Et nettsøk på «speiding sammen» gir mange treff som er veldig beskrivende for speideren og det vi gjør sammen. Søker du etter «speiding alene» kommer det ikke opp noe om å være speider alene, men derimot saker om patruljer som drar på haik alene. Med andre ord - i speidersammenheng handler alene ofte om det å dra på patruljetur uten voksne. Speiderne klarer seg selv. Alene, men sammen i patruljen.

I Norges speiderforbund er det ca. 20 000 medlemmer. Med KFUK-KFUM-speiderne er vi ca. 33 000 speidere i Norge i dag. På verdensbasis er det ca. 40 millioner speidere, fordelt på 161 land. Det vil si at nye speiderbekjentskaper du kan dele gode speideropplevelser med, de finner du nesten over alt.

Det er veldig mange som har vært speidere en eller annen gang i løpet av livet. Hvis du undersøker litt i omgangskretsen din, vil det kanskje overraske deg hvor mange som har vært innom speiderbevegelsen, og som kan fortelle gode historier om hva de har opplevd sammen med andre speidere. Mange speidervennskap starter tidlig og varer livet ut.

Norges speiderforbunds medlemmer stemte for noen år siden fram fire kjerneverdier som kjennetegner det vi holder på med i det daglige speiderarbeidet. Disse fire verdiene kan gjøre det lettere å sette ord på hva vi mener speiding skal være. De fire er vennskap, samarbeid, opplevelser og friluftsliv. For å oppleve verdiene vennskap og samarbeid må man være flere, mens opplevelser og friluftsliv også kan oppleves alene. Likevel kjennes det ofte bedre å dele også disse sammen med andre.

Sammen i tykt og tynt – sjøspeidere dingler fra Havbraatt.

På speiderforbundets nettside www.speiding.no, står det: Speiding er friluftsliv året rundt og opplevelser sammen med andre. Speiding er samarbeid om oppgaver og speiding er vennskap som oppstår og utvikles underveis – også på tvers av landegrenser.

KFUK- og KFUM-speiderne slo seg sammen i 2003

Speiderfest på NM i speiding, hvor speidere i patruljerer konkurrer sammen om å bli best i Norge.

Speidere fra KFUK-KFUM-speiderne og Norges speiderforbund er sammen i studio for å spille inn leirsang.

Sammen kan speidere lage de mest imponerende byggverk!

Norges speiderforbund ble grunnlagt i 1978 ved sammenslåingen av Norsk Speidergutt-Forbund og Norsk Speiderpikeforbund (NSPF, grunnlagt 1921).

Leirbål er ikke det samme alene. Er man sammen blir det minne for livet – og kanskje finner du til og med en spesiell å være sammen med?

Speidere, gode alene – best sammen!

SPEIDER-AKSJONEN 2014

– TAKK

FOR AT DERE HJELPER OSS Å HJELPE

Speiderne Marte (11), Emma Johanne (11), Magnus (12) og Thandobuntu (13) intervjuet Flyktninghjelpens generalsekretær Jan Egeland om hvorfor det er så viktig å hjelpe barn på flukt, og hvordan Flyktninghjelpen ser at speidernes innsats nytter.

Tekst og foto: Monica Hägglund Langen

–Vi har modige og gode hjelpearbeidere i felten, som i krigsområdene i Afghanistan og i Syria, men vi må ha penger til å blant annet kjøpe telt og boliger, og betale lønn til lærere. Vi er helt avhengig av hjelpen fra flotte organisasjoner som speideren, og flotte ungdommer og barn som speidere er. Pengene gjør det mulig for oss å drive vårt arbeid, og vi ser at det nytter. Barna kommer på skolen, lærer mye og får fremtidshåp, forteller Jan Egeland til speiderjournalistene Marthe Lundquist (11), Emma Johanne Koch (11), Magnus Aalde (12) og Thandobuntu Heggdal-Pupa (13) fra 1. Ås i Follo krets. Egeland forteller at han har besøkt skoler for syriske barn i Libanon og Jordan, der elevene var like gamle som speiderjournalistene.

–Der spør jeg alltid hva de vil bli når de blir store, og alle rekker opp hendene og vil svare. Barna der vil det samme som norske barn. Noen vil bli leger, andre vil bli ingeniører, popstjerner, forretningsmann eller -kvinne. Vi må la dem få muligheten til at det kan skje, og det kan de få gjennom skolegang, forteller Egeland.

Speideraksjonen

Norges speiderforbund har i flere år gjennomført Speideraksjonen, hvor speidere samler inn penger

Flyktninghjelpens generalsekretær Jan Egeland blir intervjuet av speiderjournalistene Magnus Aalde (12), Falk, Emma Johanne Koch (11), Fjellrev, Marthe Lundquist (11), Fjellrev, og Thandobuntu Heggdal-Pupa (13), Jerv, fra 1. Ås i Follo krets

Fakta om mennesker på flukt:

- 45,2 millioner mennesker er på flukt i verden i dag.
- Flyktninger er, i følge FNs flyktningekonvensjon, «enhver person som befinner seg utenfor det land han er borger av på grunn av velbegrunnet frykt for å bli forfulgt på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller tilhørighet til en spesiell sosial gruppe». Men denne forklaringen beskriver ikke gruppen flyktninger som har økt mest de siste ca. 20-30 årene, og som nå er den største gruppen av flyktninger: internflyktningene, eller internt fordrevne – mennesker som har flyktet uten å ha forlatt hjemlandet.
- Hvis antallet flyktninger og internt fordrevne fortsetter å øke i året som kommer, som det ser ut til av det globale konfliktbildet, vil det bli flere flyktninger enn i «toppåret» 1994, da rundt 47 millioner mennesker var på flukt.
- Nå er den verste fluktkrisen i og rundt Syria. 2,3 millioner mennesker har allerede flyktet over grensene til nabolandene, og i tillegg er 6,5 millioner mennesker internt fordrevet.
- Sør-Sudan kan være på vei mot en katastrofal borgerkrig. Flyktninghjelpens generalsekretær Jan Egeland sier at en eventuell borgerkrig vil sende mange mennesker på flukt.

til Flyktninghjelpens arbeid. De siste årene har pengene blant annet gått til Øst-Timor, Liberia og Myanmar. I 2014 skal pengene gå til skolegang for barn i Somalia, Afghanistan og Syria.
–Pengene skal gå til trygge, gode skoler for barn som har flyktet fra sine hjem. De trenger et trygt sted å være og lære. Når jeg har vært i disse landene, har barna fortalt meg at det de ønsker seg aller mest er å kunne gå på skolen, forteller Jan Egeland.
–Det skjer mye forferdelig i verden nå, hvorfor skal pengene fra Speideraksjonen gå til akkurat disse tre landene?

Flyktninghjelpen:
- Flyktninghjelpen er en uavhengig, humanitær organisasjon som gir hjelp, beskyttelse og varige løsninger til mennesker på flukt over hele verden.
- Flyktninghjelpen ble etablert i 1946 under navnet Europahjelpen, for å hjelpe flyktninger i Europa etter 2. verdenskrig.
- I 2012 bidro organisasjonen med nødhjelp til mer enn 3 millioner mennesker i over 20 land.
- Flyktninghjelpen har 4000 medarbeidere som er lokalt ansatte i organisasjonens prosjekter i over 20 land i Afrika, Asia, Amerika og Europa.
- Flyktninghjelpen har rundt 850 kvinner og menn i beredskapsstyrken. På 72 timers varsel kan de rykke ut over hele verden for å bistå FN og andre internasjonale organisasjoner.

«Både speidere og ikke-speidere kan bli faste faddere. Hvorfor er det så viktig? Jo, fordi da får vi inn litt penger jevnt og trutt.»

– Somalia, Afghanistan og Syria er tre av de verste krigene i vår tid. Syria er den verste, og i Somalia og Afghanistan har krigen pågått lenge. Så i disse tre landene er det flest flyktningbarn, og vi trenger hjelp sånn at alle kan gå på skole, sier han.
–Hva er de største problemene i landene som Flyktninghjelpen arbeider i?
–Det er mange problemer, men jeg vil si at de største problemene er usikkerheten, utryggheten og frykten som menneskene opplever. Grunnen til at noen blir flyktninger, er at noen truer dem. Da må de flykte for å finne trygghet. I slike situasjoner er barna de aller mest sårbare. De har det mest vanskelig fordi de ikke kan forsvare seg selv, forteller Egeland.
Speidere kan samle inn penger til barn i vanskelige situasjoner med dør-til-dør-aksjoner, innsamling på kjøpesentre, speider-jobbing og andre aktiviteter under aksjonsuken fra 22. til 27. april i år.

Må gi fremtidshåp

Med Speideraksjonen viser norske speidere at de er engasjert og tar aktivt ansvar i samfunnet. Generalsekretær Egeland forteller at Flyktninghjelpen er avhengig av at speiderne stiller opp.
–Får ikke barna skolegang, kan de miste alt håp om en god fremtid, sier Egeland.
–Og fremtiden er jo viktigst for barna, for det er de som kan forhindre at noe slikt skjer igjen, poengterer Thandobuntu.
–Ja, det er veldig viktig at barna ikke mister håpet. Mister de det kan de ønske å bli soldat og ta hevn for det som har skjedd. Da vil det bli krig for alltid, sier Egeland. Han sammenligner de krigsherjede landene med Norge, Sverige og Danmark, for her har det også vært krig.
–Vi har lært å leve i fred med hverandre. Derfor har min generasjon og deres generasjon sluppet å oppleve krig, sier han.

–Vi kan bli selvopptatte

Speiderjournalistene spurte om hva de som ikke er speidere kan gjøre for å hjelpe.
–Både speidere og ikke-speidere kan bli faste faddere. Hvorfor er det så viktig? Jo, fordi da får vi inn litt penger jevnt og trutt. Hver gang det er store katastrofer, får vi mye penger, men vi trenger også penger når mediene ikke skriver om alt som skjer, sier Egeland. Han skryter av speideren, som han synes er en fantastisk organisasjon.
–Det er så bra at speiderne går med innsamlingsbøsse én gang i året, for det er så fort gjort at vi blir selvopptatte. Vi bor i verdens rikeste land, og da kan vi si at "her har vi det så bra, og vi må tenke på oss sjøl for at vi skal fortsette å ha det så bra". Men når man har det så godt som vi har det, da kan man dele. Sånn som speidere, som også tenker på andre, sier Egeland. Han forteller at en nordmann er 2 000 ganger rikere enn en person i Afghanistan. Det betyr at én person i Norge har like mye penger som 2 000 afghanere.
–Norske barn er bortskjemte. Vi får mer og mer, men blir ikke lykkeligere. Speideren viser at det ikke bare er materielle ting som er viktig, men også å dra ut på tur, sier speiderjournalistene. Jan Egeland er enig.
–Men heldigvis er ikke alt håpløst. Mange land har opplevd fremgang. Vi ser at innsatsen nytter, og det er det som gjør at jeg er så glad i jobben min, sier han.

AKTIVITETSTIPS

AFRIKANSK FRISTELSE

En fin ramme rundt et møte som skal handle om speideraksjonen kan være å lage en matrett fra et annet land. Her finner du en spennende matrett fra Libya med couscous.

Tekst: Lars Volden • Foto: Mstabell.com

Couscous har blitt tilberedt og spist i hundrevis av år i Nord-Afrika. Couscous er laget av det samme som pasta, altså semule som kommer fra hvete. I Libya er det vanlig å servere couscous med lammekjøtt, storfekjøtt eller kjøtt fra kamel. I Egypt blir couscous brukt som en dessert som er tilberedt med smør, sukker, kanel rosiner, nøtter og krem.

For å lage et måltid for fire stykker med couscous og kylling trenger du:
400 g couscous
4 kyllingfileter
1 gulrot
1 løk
1 ts salt
50 g smør
1 ts pepper
1 knivsodd safran
1 l vann
50 g sultanarosiner

Slik gjør du det:
- Del opp løk og gulrot i skiver og putt det i en kjele med salt, pepper, smør og safran.
- Så deler du opp kyllingen i store terninger og legger dem i kjelen. Tilsetter deretter 1 liter med vann. Så skal det hele småkoke i 30 minutter.
- Kok så opp sultanarosiner i en egen kjele med vann i ca. 5 minutter. Om du ikke får tak i sultanarosiner går det helt fint å bruke tørket aprikos.
- Kok couscous etter anvisning på pakken.
- Om du ønsker karamellisert løk på toppen skjærer du en hel løk i tynne skiver. Brun 50 g smør i en panne og legg oppi løken, 4 ss honning, en halv teskje kanel og en halv teskje salt.
- Når du har gjort det, kan du fordele maten på fire tallerkener.

Denne, og andre retter som bruker couscous går det lett an å lage på speidertur, så lenge dere har nok kjøkkenutstyr og et bål eller en primus.

Rop fra Liberia

Klapp i takt med ropet. Prøv forskjellige rytmer!.

Leder: Oh djoh weh
Speidere: Weh
Leder: Oh djoh weh
Speidere: Weh
Leder: Oh wee (Hører du det?)
Speidere: Wa (Ja jeg hører)
Leder: Oh wee
Speider: Wa
Leder: Oh gbal de gba gba (Så bra!)
Speidere: Oh gbal de gba gba
Leder: Oh gbal de gba gba
Speidere: Oh gbal de gba gba

Ropet er hentet fra www.speiderbasen. no. Her finner du mange andre rop og leker som er perfekte til et lite avbrekk på et patruljemøte, eller kanskje rundt leirbålet.

Tekst: Silje Høysæter/speiderbasen.no

BEST PÅ NETT

Juryen har kåret de beste speidernettsidene i konkurransen «Det gylne tastetrykk». Blant nettsidene er det mye bra innhold, og noe forbedringspotensial når det gjelder den grafiske framstillingen.

Tekst: Bendik Fjelstad

Det er en relativt ny nettside som stikker av med seieren for beste gruppenettside i 2013. Trondheim 8. sjø speidergruppe sin nettside www.trondheim8.no har mye godt innhold som gjør at det frister å bli speider. – Siden har bra inndeling på flokk, tropp og foreldre, ryddig kalender og gode bilder. Kvaliteten på tekstene er god, her får alle målgrupper relevant informasjon. Det er også et pluss at siden fungerer ganske bra på mobiltelefon, mener jurymedlemmene Alexander Vestrum, Espen Willersrud og Bendik Fjeldstad.

God informasjon

14 speidergrupper hadde meldt seg på konkurransen denne gangen. Blant flere gode kandidater skiller, i tillegg til Trondheim 8. sjø sin nettside, sidene til 18. Bergen (www.18.bergen.no) og Nes-Årnes (http://nes-arnes.speidergruppe.org) seg ut. Begge sidene har mye god og relevant informasjon og gode oppdateringer. Nes-Årnes sin sin får i tillegg skryt for god bruk av bilder.

Flere gode kretssider

Når det gjelder krets og korps er det litt større variasjon på hvor oppdaterte sidene er. Noen sider skiller seg ut ved å ha veldig god og relevant informasjon, i tillegg til å være oppdaterte med terminlister og annen nyttig informasjon. Helt på topp kommer Follo krets sin nettside (www.follokrets.no). Siden har jevnlige oppdateringer, gode bilder og informasjon om hvordan du blir speider. Siden kan godt bli litt mer oversiktlig, det er en del informasjon som sloss om oppmerksomheten. Men alt i alt er det en verdig vinner mener juryen.

Blant nettsidene som nesten nådde opp finner vi sidene til Romerike krets (www.romerikekrets.no) og Oslospeiderne (www.oslospeiderne.no). Romerike krets sin side er oppdatert og har mange gallerier. Siden inneholder også mye god informasjon for medlemmene i kretsen, mener juryen. Oslospeiderne får skryt for en oversiktlig side, med god informasjon om grupper i kretsen. Nettsiden har imidlertid litt for lite informasjon, samt for lite bruk av bilder til å nå helt opp.

Hva er bra, og hva kan bli bedre?

– Mange er flinke til å jobbe med innhold og bilder, mener Espen Willersrud. Han synes at en del har noe å gå på når det gjelder hvordan sidene ser ut. – Generelt kan man si at nivået er vesentlig høyere på innhold enn på presentasjon, og tross alt er innhold helt klart det viktigste. Alexander Vestrum mener at det er mye som er bra, men at grupper, kretser og korps kan bli flinkere til å vise fram hva de driver med. – Generelt vil jeg si at en del er altfor dårlige til å oppdatere galleriene. Særlig gjelder det en del kretser, men også flere grupper har mye å gå på her. De fleste sidene har overvekt av informasjonssaker, men hva med å skrive litt mer om hva dere har gjort også? Beskriv hvordan turen var!

Hva?

Gylne tastetrykk

- Årlig konkurranse hvor landets beste krets-/korps- og gruppenettsider blir kåret.
- Nettsidene blir vurdert i forhold til design, bildebruk, innhold, brukervennlighet og oppdateringsfrekvens.
- Speidergruppene melder seg selv på konkurransen, mens alle kretser og korps automatisk er med.
- Vinnerne av Gylne tastetrykk får et vinnerbanner til å legge på egen nettside og en premie fra Speider-sport.
- I juryen: Alexander Vestrum, journalist i NTB og Speideren, Espen Willersrud, webdesigner og journalist i Speideren og Bendik Fjeldstad, kommunikasjonsmedarbeider på forbundskontoret. (Jurymedlemmene har ikke vurdert sider de selv er involvert i.)

Åpen klasse

I år har vi i tillegg valgt å gi annerkjennelse for god kvalitet til Speider-sport for sin nettside www.speider-sport.no. Speider-sport har på kort tid bygget opp en imponerende nettside som fungerer godt på alle plattformer og som presenterer produktene på en ryddig og profesjonell måte mener juryen.

Gylne tastetrykk 2013

Vinner gruppenettside:
Trondheim 8. sjøspeidergruppe (www.trondheim8.no)

Anerkjennelse for god kvalitet:
18. Bergen speidergruppe (www.18.bergen.no)
Nes-Årnes speidergruppe (http://nes-arnes.speidergruppe.org)

Vinner krets-/korpsnettside:
Follo krets (www.follokrets.no)

Anerkjennelse for god kvalitet:
Romerike krets (www.romerikekrets.no)
Oslospeiderne (www.oslospeiderne.no)

Anerkjennelse for god kvalitet (Åpen klasse):
Speider-sport (www.speider-sport.no)

Stian Seland (23)

Oslo-speider og styreleder i paraplyorganisasjonen Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)

1. At man er flere enn én og at man samler seg om noe felles, enten det er en idé, et mål eller noe helt annet.

2. Ved stortingsvalget 2013 gjorde valgdeltakelsen blant ungdom et rekordhøyt stort hopp. LNU drev kampanjen «Stem 9/9» sammen med alle medlemsorganisasjonene våre, deriblant Norges speiderforbund. Media hadde også egne kampanjer. Å heve valgdeltakelsen er noe LNU aldri kunne gjort alene. Det fantastiske resultatet fikk vi fordi vi var mange som gikk sammen om et felles mål.

EKSPERT VS. SPEIDER

1. Hva legger du i ordet «sammen»?
2. Hva er det største du har vært med på å oppnå sammen med andre – noe du ikke kunne fått til alene?

Oskar Ringstad (12)

Patruljefører i Sleipner, Mjølner speidergruppe - Hedmark krets

1. Når noen kommer sammen, støtter hverandre og hjelper til. Man er sammen i en patrulje.

2. Da vi var på haik på landsleiren i fjor, gikk vi ganske mye feil. Vi gikk og gikk og gikk. Vi gikk ti timer uten å spise, men ingen klaget. Klokka 23 var vi framme, og da laget vi middag.

Visste du at nesten hele det norske mannskapet på Kon Tiki var speidere? Eller at mannen som gav Solstølen til Norges speiderforbund var jagerflyger og krigshelt fra 2. verdenskrig? Mange av norgeshistoriens største helter de siste hundre årene var også aktive speidere – i denne spalten blir du litt bedre kjent med dem; speiderheltene.

KRIGS-HELT OG SPEIDER-LEDER

Oluf Reed Olsen var ikke bare motstandsmann, forfatter og krigshelt, han var også speidergutt fra 2. Bestum i Oslo, og hadde senere flere verv i Norges speiderforbund.

Tekst: Silje Høysæter • Foto: Jon Tvedte og Øystein Johansen

Oluf utdannet seg som flyger hos Widerøe. Under andre verdenskrig ble han tatt til fange etter flere sabotasjeaksjoner. Oluf greide likevel å rømme på vei til avhøret, og rømte først til England med en liten seilbåt, og deretter til Canada. Han tjenestegjorde deretter som jagerflyger, og ble senere utdannet til fallskjermjeger og hemmelig agent. Tilbake i Norge ledet han etterretningsgruppen Aquila, som alene senket fiendtlige skip tilsvarende en vekt på nesten 200 000 tonn.

Norges speiderforbund sin hytte Solstølen på Hardangervidda ble gitt av Oluf Reed Olsen.

Etter krigen hadde Oluf flere verv i speiderforbundet. I perioden 1958-60 satt han i Speiderstyret, i tillegg til at han var aktiv som blant annet troppsleder i 2. Bestum. Senere gav han bort hytten sin, Solstølen, til Norges speiderforbund, som fortsatt er hytten til alle speiderne i forbundet. Oluf var opptatt av at fred var speiderbevegelsens viktigste oppgave, og skrev i Norges speiderguttforbunds jubileumsbok at:

«Speidersaken er fredens sak. Men i en urolig og angstfylt verden trenger vi speidere mer enn noen gang tidligere». «Å være beredt i dagliglivet kan nok mange ganger være vanskelig nok, men å være beredt i situasjoner hvor det virkelig blir krevet noe av en, hvor manges liv og fremtid kanskje avhenger av nettopp en selv, er noe ganske annet. Men gjennom den daglige innstilling til oppgavene som en speidergutt, med valgspråket lysende foran seg, har fått, gis det en verdifull trening nettopp til det øyeblikk man plutselig står overfor større situasjoner.»

Oluf Reed Olsen i Norges speidergutt-forbunds jubileumsbok

BLI NY MED INSPIRATORENE!

Et knippe erfarne speiderledere står klare til å besøke din gruppe, og ta en prat om hva nettopp dere kan gjøre for å bli en mer attraktiv speidergruppe.

Tekst og foto: Silje Høysæter

Inspiratorene har utdanning i hvordan en god lagånd, forenklet administrasjon og høyere ambisjoner sammen med en samlet ledelse bidrar til å styrke speidergruppen.

Ikke hokus pokus

Det kan kanskje høres ut som lettvint hokus pokus, men prosjektleder Johanne Prestegård forsikrer at det er langt derifra. Inspiratorprosjektet bygger på resultatene fra en stor undersøkelse av hva speidergrupper som fungerer virkelig bra gjør for å oppnå suksessen. – Som inspiratorer setter vi i gang en gruppeprosess, hvor vi jobber med disse mekanismene, forteller Johanne.

Organisasjonsutvikling

Det er nettopp suksessfaktorene inspiratoren og gruppen jobber med, forskningen på speidergrupper viste nemlig at det hjalp lite å fokusere på hva grupper gjorde feil. – Hemmeligheten er å ta tak i det som er bra, og forsterke det ved hjelp av anerkjente metoder innen organisasjonsutvikling, avslører Johanne.

Fleksible

Tenker du at dette er en spennende mulighet til å ha en bli ny-dag med gruppen din? Da har du flaks, inspiratorene har nemlig ledig kapasitet i vår. De tilbyr både grundige årsopplegg, og korte opplegg som går over en kveld og et spesifikt tema, for eksempel hvordan gruppen får flere engasjerte foreldre. – Vi blir gjerne med på speiderhytten en lederhelg, eller rundt kjøkkenbordet når ledergruppen samles. Vi er veldig fleksible, sier Johanne, som håper på mange spennende gruppebesøk i vår.

Hva?

Vil du vite mer om hvilke opplegg som passer din gruppe? Les mer på www.speiding.no/inspirator eller ta kontakt med prosjektleder Johanne på inspirator@speiding.no!

Lyst til å bli inspirator selv?

Neste utdanningshelg er 14. – 16. mars i Sarpsborg. Les mer på www.speiding.no/arrangementer. Utdanningen er dekket av Norges speiderforbund.

KLAR DEG SELV

Rebekka og Oscar viser hvordan du kan tørke en fuktig ulltrøye utenpå en tørr.

BLI DIN EGEN TUR-TØRKETROMMEL

Nok et tips for å holde deg tørr, varm og uthvilt på tur – nettopp fordi tørr, varm og uthvilt er stikkord for trivsel og sikkerhet.

Tekst/foto: Silje Høysæter

NYHET

Tørt ullundertøy er alfa og omega for en bra tur, men uansett hva du gjør blir det i beste fall svett og fuktig, eller i verste fall kliss vått. Da har du flere alternativer. Et alternativ er selvsagt å ha med seg mange skift, men på lange turer, eller turer hvor du trenger mye annet utstyr, er dette er dårlig alternativ. Sekken blir tung og uhåndterlig, og en av de deiligste følelsene med å være på tur er jo nettopp at du klarer deg med så lite som mulig.

Speideren gir deg derfor to supre ull-triks. Det første trikset er for de tøffe – du kommer nemlig langt med to sett ull, ett sove-ullesett, og ett gå-ullsett. Når du er fremme på kvelden skifter du til soveullen, som gjerne kan ligge klar i soveposen, neste morgen skifter du til ullsettet du gikk med dagen før. Det kan være både kaldt og guffent, men heldigvis tar det ikke lang tid å gå seg varm, og da spiller det ingen verdens rolle med litt fuktig ull.

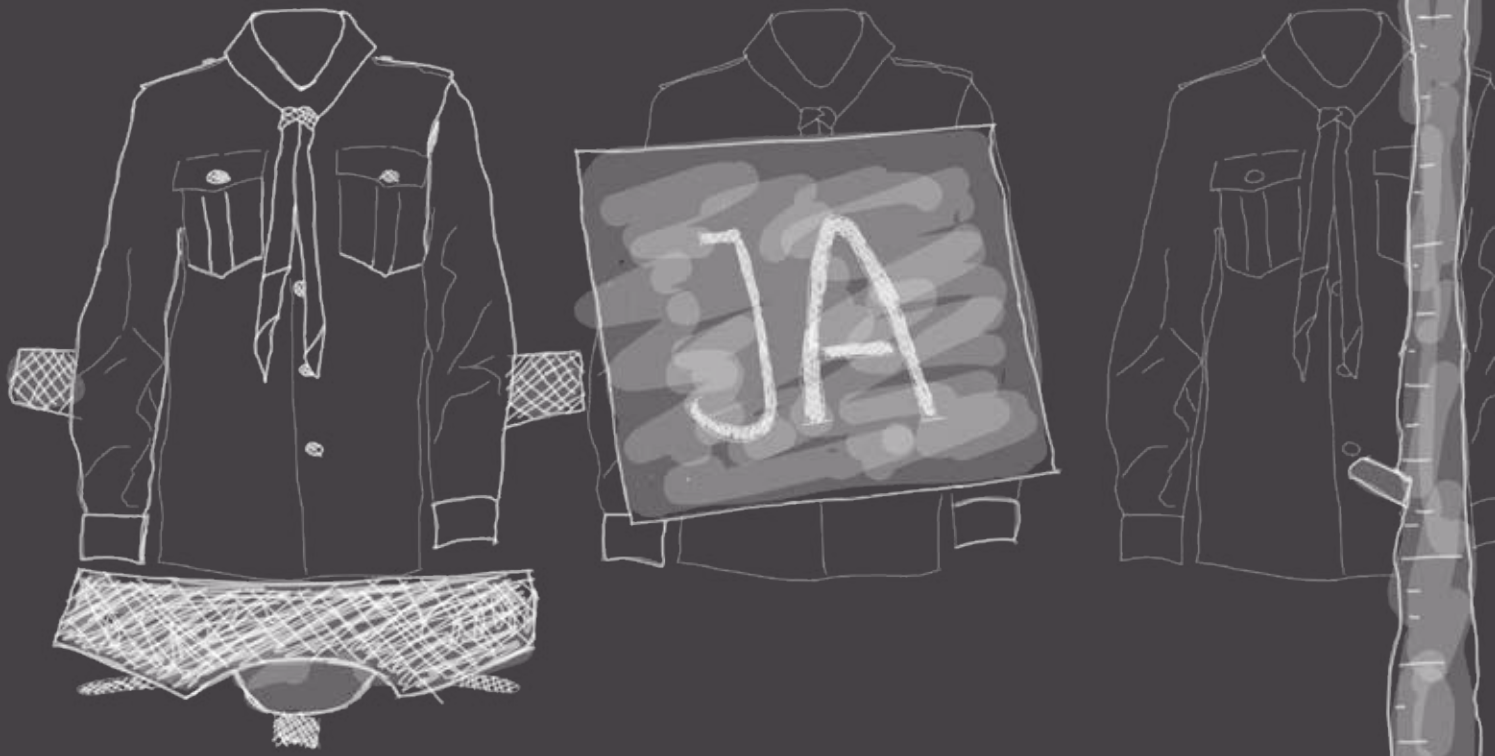
Neste triks er å tørke ullen mens du går, eller om du produserer nok varme, mens du sover. Da skifter du nemlig til en tørr ulltrøye, og tar den fuktige over som neste lag. Da har du tørr ull innerst, og den fuktige ulltrøyen ytterst tørker av varmen du produserer.

HVORDAN?

Når du tørker ting i soveposen havner fuktigheten i soveposen. Spesielt om du har dunpose kan det være kjedelig. På kalde vinterdager kan du da frysetørke soveposen utenfor teltet/snøhulen på morgenkvisten, og børste av fukten, så er den god som ny.

HVA SLAGS SPEIDER ER DU?

Det finnes mange typer speidere, noen typer peker seg tydelig ut. Finn ut hvilken kategori du passer inn i. Noter hvor mange du får av hvert enkelt alternativ, og sjekk resultatet.

Tekst: Silje Høysæter

1. Hva er din favoritt-speiderlovparagraf?
A: Ikke helt sikker, uansett på tide med en komité som reviderer speiderloven.
B: En speider arbeider for fred og forståelse mellom mennesker.
C: En speider kjenner naturen og verner om den.

2. Hvor tilbringer du helst helgen?
A: På forbundskontoret, sammen med resten av arbeidsgruppen for revidering av kommunikasjonsrutiner mellom frivillige og ansatte i Norges speiderforbund.
B: Aller helst med å bygge skole i et slumområde, lang, langt hjemme fra. Hvis ikke samler jeg inn penger til neste prosjekt.
C: I skogen, eller på fjellet. Uansett sammen med liggeunderlag og bållukt.

3. Favoritt speidereffekt?
A: Stemmeseddel.
B: Førstehjelpsmappe.
C: Tennstål.

4. Favorittdrikke?
A: Sur kontorkaffe.
B: Grønn te.
C: Friskt fjellvann.

5. Favorittmat?
A: Ferdigpizza, gjerne kald. Og kjeks, masse kjeks.
B: Noe raskt og effektivt. Bare jeg kan komme videre til neste mål.
C: Pinnebrød.

Antall

A ● B ● C ●

Flest A:

Kontorspeideren

Du trives egentlig best sammen med papirer og sur møtekaffe. Det viktigste for deg er kretsting, årsmøter og uendelige møter i komiteer. Din største drøm er kanskje å lede en komite?

Flest B:

Samfunnsengasjementsspeideren

Det viktigste for deg er først og fremst å skape en bedre verden. Du tror speidere er skapt for å redde verden, og prøver alltid å få med deg andre til å gjøre verden litt bedre, samle inn litt penger eller bygge skoler i et eller annet slumområde.

Flest C:

Friluftsspeideren

Du har flere netter ute enn inne i løpet av et år, og bor egentlig bare i hus fordi du trenger et sted å tørke teltet ditt. Folk ser på Lars Monsen som en campingturist når dere sammenliknes.

6. Hvem av disse personene anser du mest som ditt forbilde?

A: Anniken Huitfeldt
B: Kjell Magne Bondevik
C: Cecilie Skog

7. Hvordan kler du deg?

A: Alltid i speiderskjorte, og sko som sikrer god luftsirkulasjon selv ved stillesitting.
B: Hva som helst, bare det er second hand.
C: Ull, fleece, skall, og gjerne lue, alt etter værforholdene.

8. Drømmejobb?

A: Organisasjonskonsulent
B: Vil ikke jobbe, vil være frivillig for en viktig sak!
C: Gjeter

MEDLEMS-INFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderbåter
- Ulykkesforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets eller forbund

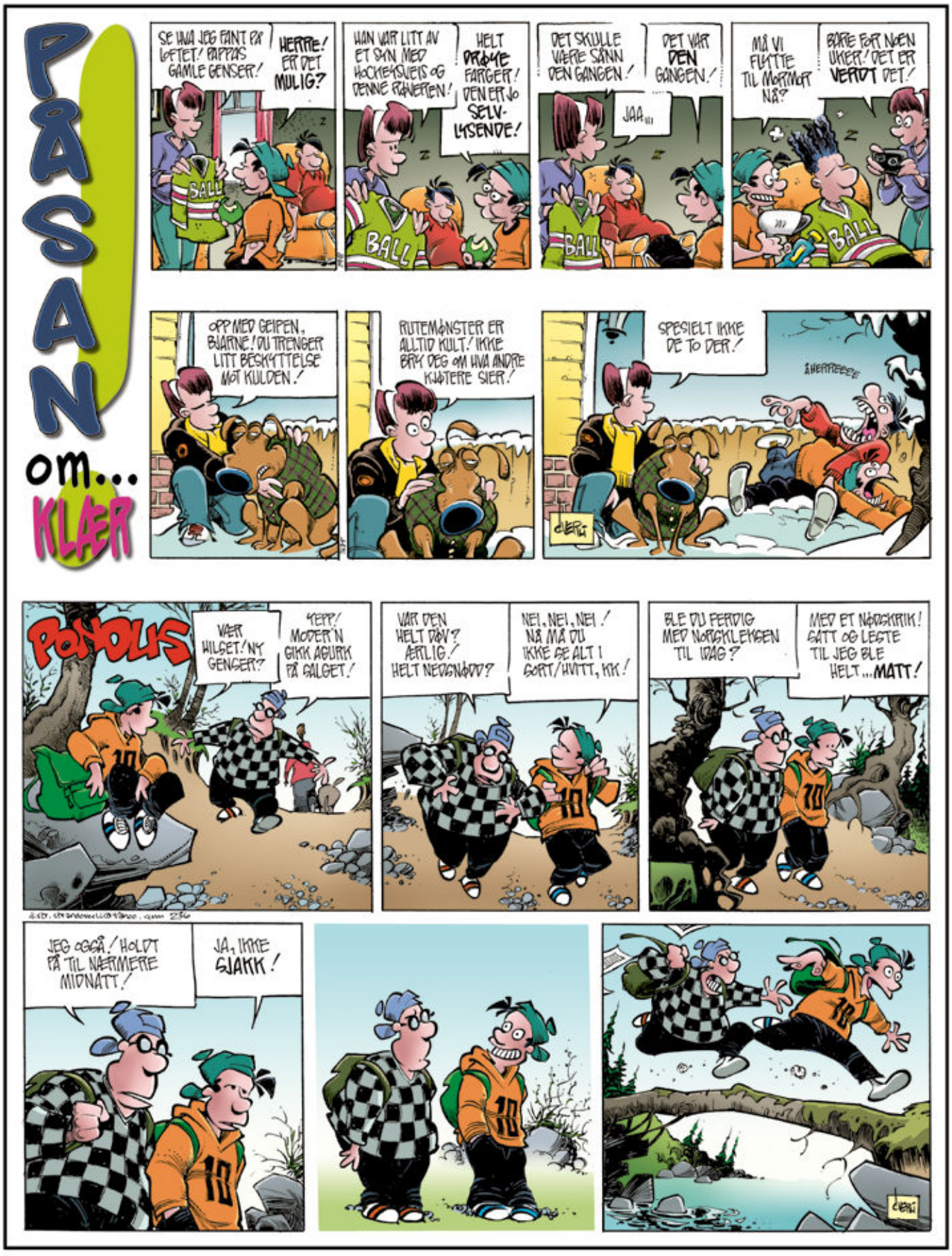
MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelsen. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND
BESØKSADRESSE:
St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

PÅ SAN om... KLÆR
SE HVA JEG FANT PÅ LOFTET! PAPPAS GAMLE GENSER!
HERRE! ER DET MULIG?
HAN VAR LITT AV ET SYN MED HOCKEYSUETS OG DENNE PÅHVERTEN!
HELT DRØYE FARGER! DEN ER JO SELV-LYSENDE!
DET SKULLE VÆRE SÅNN DEN GANGEN!
DET VAR DEN GANGEN!
JAAA...
MÅ VI FLYTTE TIL MORMOR NÅ?
BARE FOR NOEN UKER! DET ER VERDT DET!
BALL
OPP MED GEIPEN, BJARNE! DU TRENGER LITT BESKYTTELSE MOT KULDEN!
RUTEMØNSTER ER ALLTID KULT! IKKE BRY DEG OM HVA ANDRE KJØTERE SIER!
SPESIELT IKKE DE TO DER!
HERREEEE
PONDUS
VÆR HILSET! NY GENSER?
YEPP! MODER'N GIKK AGURK PÅ GALGET!
VAR DEN HELT DØV? ÆRLIG! HELT NEDGNØDD?
NEI, NEI, NEI! NÅ MÅ DU IKKE SE ALT I SORT/HVITT, KK!
BLE DU FERDIG MED NORSKLEKSEN TIL IDAG?
MED ET NØDSKRIK! SATT OG LESTE TIL JEG BLE HELT ...MATT!
JEG OGSÅ! HOLDT PÅ TIL NÆRMERE MIDNATT!
JA, IKKE SJAKK!

SPEIDERMAT

GROVE WRAPS

med reinsdyr og tyttebærrømme

En slags norsk variant av taco, perfekt som hyttekos, eller et lite prosjekt på tur.

Tekst og foto: Espen Willersrud

Grove wraps (ca. 8 stk):
- 225 g grovbakstmel
- 1 ts salt
- 1 ts bakepulver
- 50 gr margarin/smør
- 1,5 dl vann
- Hvetemel til utbaking

Fyll:
- Reinsdyrskav (eller annet viltkjøtt)
- Seterrømme
- Rørte tyttebær
- Godt smør eller margarin til steking
- Salt og pepper
- Sopp, f.eks. sjampinjong
- Hvitløk
- Purre
- Søtpaprika
- Ruccola

Wrapsene lager dere slik:
- Smelt margarin eller smør, bland inn de øvrige ingrediensene. Sett deigen kjølig i en times tid før steking.
- Del opp i åtte emner, og bak og kjevl dem ut med litt hvetemel.
- Stek dem i tørr teflonplanne på middels varme til de får noen små brune prikker, på begge sider.
- Legg dem i aluminiumsfolie eller kjøkkenhåndle mens du tilbereder fyllet, så blir de ikke tørre.

Fyllet lager dere slik:
- Stek reinsdyrskav i smør, litt salt og pepper i stekepanne sammen med oppdelt sopp og litt hvitløk.
- Bruk råpurre, søtpaprika og ruccola som tilbehør.
- Husk å skylle grønnsakene!
- Rør sammen rørte tyttebær og rømme.

Legg litt av det varme fyllet og det rå tilbehøret på hver wrap, ha på en klatt rosa rømme, og rull/brett sammen.

Server straks – mmmm!

SPEIDER TUSENVIS AV KILOMETER UNNA

Det kan være lett å glemme at speiding foregår på forskjellige måter over hele verden. Da Kjelsåsspeiderne samarbeidet med aserbajdsjanske speidere lærte de hvor ulik speidingen er – og hvor lik speidermetoden kan være – på tvers av landegrensene.

Tekst: Lars Volden Foto: Fredrik Westby

Få vet hva speiding er

– Prosjektet er et samarbeid mellom aserbajdsjanske og norske speidere, og handler om å bruke speidermetoden for å aktivisere og utvikle barn og unge i Aserbajdsjan. Prosjektet går også ut på å utvikle speidingen ytterligere i et land hvor få vet hva speiding er, sier Fredrik Westby, som leder prosjektet.

Han forteller at arbeidet i storbyen går ut på å reise rundt til skoler og universiteter for å fortelle om speiding. Når de er ute på landsbygda gir de et innblikk i hva speiding handler om ved å arrangere en dagstur eller lignende.

- De lærer for eksempel om hvordan man bør ruste og te seg ute i naturen. Det er naturlig for oss i Norge, men ikke allmennkunnskap i Aserbajdsjan. Demokratiforståelse, organisasjonsutvikling og likestilling er også noe prosjektet fokuserer på, ved siden av klassiske speiderting som læren om skog og mark og ledertrening. Fredrik forteller at det nå er jenter som styrer prosjektet fra den aserbajdsjanske siden og at dette ikke er veldig typisk for Aserbajdsjan.

Ikke så store kulturelle forskjeller

Fredrik bemerker at kulturforskjellene virker store i starten, men at de blir mindre og mindre etter hvert som man blir kjent med folkene og kulturen.

Ministermøte og albanske speidere

Tekst og foto: Thea Hilding

Albania er et middelhavsland på Balkan, med både langstrakte hvite strender og høye fjell.

Nettopp til dette paradiset arrangerte Landsrådet for Norges Barne- og Ungdomsorganisasjoner (LNU) i september studietur for representanter fra medlemsorganisasjonene. Sammen med 27 spente ungdommer, reiste vi fire speidere for å lære mer om landets historie, politikk og hvordan det er å være ung og engasjert i Albania i dag.

Vi fikk møte både ministeren for ungdom og sosial velferd og representanter fra flere av Albanias barne- og ungdomsorganisasjoner. Gjennom Demokratimidlene forvalter LNU penger som gir mulighet til samarbeid mellom norske og øst-Europeiske barne- og ungdomsorganisasjoner. Disse midlene har som formål å styrke ungdommenes rolle i oppbyggingen av bærekraftige sivile samfunn. Dette er viktig i et land som Albania, som har hatt en vanskelig utvikling både gjennom konflikt og ustabile politiske forhold de siste tiårene.

Det mest spennende for oss var et møte med to albanske speidere som kunne fortelle oss at speiding i Albania foregår omtrent som speiding i Norge. Selv om de er ganske få, bare omtrent 600 speidere i Albania, har de speidere i alle aldre, organisert i patruljer og tropper, de arrangerer leir sammen og drar på tur i fjellene. Det tar tid å bygge opp en speiderorganisasjon, og de er ganske unge. Før 1991 var det ikke lov med speiding i Albania, fordi landet hadde et kommunistisk styresett som ikke tillot speidere. Men som gode speidere er de ved godt mot og håper på å snart bli flere.

– Barn og ungdom i Norge er ikke så ulike barn og unge i Aserbajdsjan. Det vi kanskje merker best, bortsett fra kjørestilen, er gjestfriheten og frimodigheten. Der har vi lært utrolig mye. Nordmenn kan virke beskjedne i aserbajdsjanske øyne, men vi mykner fort opp når vi er i hovedstaden Baku.

Mye å lære av et slikt prosjekt

Fredrik forteller at det mest spennende ved å jobbe med speiding på tvers av landegrensene er å se på utviklingen i speiding og speiderne i Aserbajdsjan.
- Det å oppleve at speidermetoden implementeres og brukes i Baden Powells ånd er veldig kult! Vi har vært gjennom mange tøffe utfordringer sammen i dette prosjektet, og vi møter stadig på nye. Men vi opplever til stadighet også at vi tenker likt, selv om vi bor tusenvis av kilometer fra hverandre.
Fredrik forteller at én sak er at de lærer bort ting, men også at de lærer vanvittig mye selv også. Både speiderrelaterte ting, språk, politikk, økonomi, kultur og samfunn. Å se fremgangen til prosjektet synes han også er utrolig spennende.
- Ved siden av dette er det veldig viktig å stifte gode bekjentskap og varige relasjoner. Sammen med venner i prosjektet har jeg mine aller beste opplevelser, avslutter Fredrik Westby.

1. *En stolt speider hilser på den albanske ministeren for ungdom og sosial velferd*
2. *Den albanske nasjonalhelten Skanderbeg*
3. *Alle deltakerne på studieturen utenfor Children's Rights Centre of Albania (CRCA) i Tirana*
4. *Fire norske og en albansk speider .*

Foto: Espen Willersrud • Design: Iver Gjendem / Formtor AS

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK I 100 ÅR

Overskuddet fra salg av speiderskjorter, merker, klær og turutstyr
på **www.speider-sport.no** går tilbake til speiderarbeid i Norge.

I år feirer vi 100 år med å delta i Expedition Amundsen, verdens hardeste pulkløp.
Følg forberedelsene og løpet over Hardangervidda på **facebook.no/Speidersport**

B
NORGE P.P. PORTO BETALT
DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE
posten

SMÅTT, MEN GODT

Du trodde kanskje det var et stort maskineri bak Speider-sports fasade? Rekke på rekke med butikkansatte og lagerarbeidere for å få det hele til å gå knirkefritt og profesjonelt rundt?

Tekst: Silje Høysæter • Foto: Carl-Frederic Salicath

Én mann på lønningslisten

Da må du tro om igjen. På et lager stappfullt av speiderskjorter og all slags spennende duppedingser som kan få et hvert speiderhjerte til å hoppe av utstyrsglede, finner du daglig leder Svein Otto Aure. Sammen med en håndfull frivillige er det ham som holder hjulene i gang i speiderens helt egne sportsbutikk.

Støtter speiding

For det er nettopp det det er, Speider-sport er eid av forbundet og drevet på ekte speidervis. Hele overskuddet går til å drive godt speiderarbeid over det ganske land. – Speider-sport drives smått, men godt. Vi er opptatt av å strekke oss langt og gjøre vårt aller beste, forteller Iver Gjendem, som blant annet har designet nettbutikken www.speider-sport.no i anledning Speider-sports hundreårsjubileum.

Profitt i andre rekke

Men Speider-sport er ikke bare en profesjonell butikk drevet etter speidermetoden. Både sjelen og nattesøvnen blir lagt i å finne fairtrademerkede og økologiske varer. Aller helst skal de også være klimakompenserte og kortreiste også. Etikk og moral går nemlig foran profitt når speideren lager egen butikk.

